

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра переробки продукції тваринництва та харчових технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

(підпис)

« 04 » 06 2023 р.

Гарант освітньої програми

Михайло ГИЛЬ

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« 07 » 06 2023 р.

«Системи управління якістю»

Галузь знань	17 «Електроніка, автоматизація та електронні комунікації»
Спеціальність	175 «Інформаційно-вимірювальні технології»
Освітньо-наукова програма	«Якість, стандартизація та сертифікація»
Освітній ступінь	17 «Електроніка, автоматизація та електронні комунікації»
Семестр	1
Форма здобуття освіти	денна/заочна
Викладачі	Петрова Олена Іванівна, кандидатка с.-г. наук, доцентка oietrova@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри переробки продукції тваринництва та харчових технологій.
Протокол № 13 від « 16 » 06 2023 року.
Завідувач кафедри

Олена ПЕТРОВА

Схвалено науково-методичною комісією факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва стандартизації та біотехнології.

Протокол № 11 від « 26 » 06 2023 року.

Голова науково-методичної комісії

Галина КАЛИНИЧЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 11 від « 27 » 06 2023 року.

Голова вченої ради

Михайло ГИЛЬ

Миколаїв 2023

<p>1. Призначення навчальної дисципліни</p>	<p>Дисципліна «Системи управління якістю» розглядає категорії якості як базу в умовах ринкових відносин, а також теорію управління підприємством за критерієм якості продукції, що випускається; висвітлює основні методи управління якістю, роль і завдання керівництва підприємства у створенні конкурентоспроможної продукції, питання планування, контролю та поліпшення якості; детально аналізує Міжнародні стандарти забезпечення і управління якістю ISO.</p>
<p>2. Мета навчальної дисципліни</p>	<p>Основна мета дисципліни «Системи управління якістю» виробити у здобувачів вищої освіти дослідний підхід до рішення задач в галузі системи управління якістю, навчити їх критично аналізувати та узагальнювати інформацію з нормативних документів та літературних джерел, розвинути здібності до творчого мислення та наукового аналізу.</p>
<p>3. Компетентності</p>	<p><i>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми у галузі метрології та інформаційно-виміральної техніки, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</i></p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>K01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>K04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>K05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>K06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>K07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>K09. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>K10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i></p> <p>K12. Практичні навички розв'язування складних задач і проблем метрології, інформаційно-виміральної техніки, стандартизації при оцінюванні якості продукції.</p> <p>K15. Здатність розв'язувати складні професійні завдання і проблеми на основі розуміння технічних аспектів забезпечення контролю якості продукції.</p> <p>K21. Здатність враховувати вимоги до метрологічної діяльності в сфері технічного регулювання, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку.</p> <p>K23. Здатність дотримуватися правових і етичних норм з питань інтелектуальної власності.</p>
<p>4. Заплановані результати навчальної дисципліни</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен здобути програмні результати навчання:</p>

	<p>Програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПР01. Знати і розуміти сучасні методи наукових досліджень, організації та планування експерименту, комп'ютеризованих методів дослідження та опрацювання результатів вимірювань. - ПР04. Вміти виконувати аналіз інженерних продуктів, процесів і систем за встановленими критеріями, обирати і застосовувати найбільш придатні аналітичні, розрахункові та експериментальні методи для проведення досліджень, інтерпретувати результати досліджень. - ПР07. Вміти проектувати і розробляти інженерні продукти, процеси та системи метрологічної спрямованості, обирати і застосовувати методи комп'ютеризованих експериментальних досліджень. - ПР12. Вільно презентувати та обговорювати наукові результати державною мовою та англійською або однією з мов країн Європейського Союзу в усній та письмовій формах, а також вести наукову дискусію. 			
5. Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:	90/3		
	- лекції	16/0,5		
	- практичні заняття	30/1,0		
	- самостійна робота	44/1,5		
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	пз	ср
1.	Основні терміни та визначення. Класифікація показників якості продукції	2	2	4
2.	Стислі історичні відомості щодо еволюції управління якістю. Стандарти ISO серії 9000.	2	4	6
3.	Історія створення та перегляду стандартів ISO серії 9000. Принципові зміни у стандартах нової версії	2	4	6
4.	Застосування процесного підходу до її побудови. Суть процесного підходу. Побудова процесної моделі системи управління якістю	2	4	6
5.	Підготовка підприємства до впровадження системи управління якістю. Етапи впровадження системи управління якістю.	2	4	4
6.	Впровадження, підтримка та постійне вдосконалення системи управління якістю.	2	4	6
7.	Аудит системи управління якістю. Види аудиту	2	4	6
8.	Основні положення стандарту ДСТУ ISO 19011 – 2004. Етапи проведення аудиту	2	4	6
Всього		16	30	44
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				

6. Порядок та критерії оцінювання	Контроль знань з дисципліни здійснюється шляхом індивідуальних опитувань студентів, тестування та контрольних письмових робіт. По закінченню 1-го семестру проводиться залік в усній формі на основі залікових питань дисципліни. До складання заліку допускаються студенти, які повністю виконали програму з дисципліни: – відвідали всі лекції та лабораторно-практичні заняття протягом семестру; – оволоділи практичними навичками, передбаченими програмою дисципліни; – виконали передбачені програмою письмові роботи студента.
--	---

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		min	max	min	max
1. Аудиторна робота в т.ч.:					
- усне опитування	2	10	15	20	30
- тестування	2	10	15	20	30
2. Самостійна робота в т.ч.:					
- тестування	2	10	20	20	40
Разом по дисципліні				60	100

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82 – 80	B	
75 – 81	C	
64-74	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковими повторним вивченням дисципліни

7. Політика курсу	Основні принципи проведення занять: - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи
--------------------------	---

<p>8. Інформаційні джерела</p>	<p>інформуванням додатково.</p> <p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Буханевич О. М. Якість і доступність адміністративних послуг як елемент їх правової характеристики. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки, 2015, - № 2(1). - С. 89-95. 2. Горюнова К.А. Проблеми впровадження системи менеджменту якості в діяльність державних органів влади та місцевого самоврядування. Менеджер, 2015. - № 1, - С. 77-82. 3. Грабар Н. С. Шляхи підвищення якості надання адміністративних послуг в Україні. Актуальні проблеми державного управління, 2015, - № 1, - С. 33-39. 4. Дзюндзюк В. Б., Марскін С.В. Управління якістю в органах влади: зміст і особливості. Теорія та практика державного управління, 2016, Вип. 2, - С. 6-11. 5. Записний Д.Ю. Нові підходи до підвищення якості адміністративних послуг в умовах модернізації державного управління в Україні. Аспекти публічного управління. 2016. - № 4-5, - С. 29-36. 6. Заплотинський Б.А., Тупкало В.Н. Управління якістю. Навчально-методичний посібник – К.: ННІМП ДУТ, 2015. – 168 с. 7. Марехін С. В. Всеохоплююче управління якістю в органах влади: особливості впровадження. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління, 2016, Вип. 2, - С. 117-123. 8. Капінос Г.І., Грабовська І.В. Управління якістю: навчальний посібник. – К. : Кондор-Видавництво, 2016. – 278 с. 9. Попович Т.М. Управління якістю: навч. пос. – Тернопіль, Крок, 2015. – 320 с. 10. Савуляк В. В. Управління якістю продукції : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2016. – 91 с. <p>Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сороко В.М. Функціонування і розвиток системи управління якістю : навч. - метод. матеріал. – К. : НАДУ, 2015. – 80 с. 2. Хімичева Г.В., Назаренко І.В., Стріха Л.О. Сертифікація управління якістю : курс лекцій. – Миколаїв : МНАУ, 2015. – 82 с.
<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою оболонки Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua).</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Робоча програма дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua/course/index.php?categoryid=33/), її силабус (https://moodle.mnau.edu.ua/course/index.php?categoryid=33) та навчально-методичний комплекс дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua) з необхідним його накопиченням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:
кандидатка с.-г. наук, доцентка
кафедри переробки продукції тваринництва
та харчових технологій

Олена ПЕТРОВА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва,
стандартизації та біотехнології

Кафедра переробки продукції тваринництва та харчових технологій

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету ТВПШТСБ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Михайло ГИЩ

Дмитро БАБЕНКО

« 27 » 06 2023 р. « 27 » 06 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ»

освітньо-професійна програма

«Якість, стандартизація і сертифікація»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

очної (денної) форми навчання

на 2023-2024 навчальний рік

Освітній ступінь – Магістр

Галузь знань – 17 «Електроніка, автоматизація та електронні
комунікації»

Спеціальність – 175 «Інформаційно-вимірювальні технології»

Мова викладання – українська

Миколаїв

2023

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Метрологія та інформаційно-вимірjuвальна техніка», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 28.02.2023 р. (протокол №7), чинної згідно наказу по університету №38-О від 03.03.2023р.

Розробник програми: кандидатка с.-г. наук, доцентка О. І. Петрова, Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри переробки продукції тваринництва та харчових технологій МНАУ протокол № 13 від 16.06.2023 року.

Завідувачка кафедри
канд. с.-г. наук, доцентка

Олена ПЕТРОВА

Схвалено науково-методичною комісією факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології МНАУ протокол № 11 від 26.06.2023 р.

Голова науково-методичної комісії
канд. с.-г. наук, доцентка

Галина КАЛИНИЧЕНКО

АНОТАЦІЯ

Дисципліною розглядаються категорії якості як базова в умовах ринкових відносин, а також теорія управління підприємством за критерієм якості продукції, що випускається; висвітлюються основні методи управління якістю, роль і завдання керівництва підприємства у створенні конкурентоспроможної продукції, питання планування, контролю та поліпшення якості; детально аналізуються Міжнародні стандарти забезпечення і управління якістю ISO серії 9000.

SUMMARY

Discipline is examine the categories of quality as base in the conditions of market relations, and also theory of management an enterprise after the criterion of quality of products which is produced; the basic methods of quality management, role and task of guidance of enterprise, light up in creation of competitive products, question of planning, control and improvement of quality; in detail analysed the International standards of providing and quality of ISO of series management 9000.

2. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

«СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ»

Галузь знань: 17 «Електроніка, автоматизація та електронні комунікації»

Освітня спеціальність: 175 «Інформаційно-вимірювальні технології»

Освітній ступінь: Магістр

Кваліфікація: магістр з інформаційно-вимірювальних технологій

Обов'язкова (вибіркова) компонента Вибіркова

Семестр – 1

Кількість кредитів ECTS – 3,0

Кількість модулів – 2

Загальна кількість годин – 90

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

лекції – 16 / 0,5

практичні заняття – 30 / 1,0

самостійна робота – 44 / 1,5

Форми підсумкового контрольного заходу – залік

Можливості набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти. Набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському національному аграрному університеті із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувачів вищої освіти (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

В університеті вхід облаштовано пандусом. Є кнопка виклику чергового. Є відповідальні особи, які організують освітній процес (декан, заступники декана, куратор). Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні

потреби та індивідуальні можливості. Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою:

- дистанційної системи Moodle <https://www.mnau.edu.ua>: лекційний матеріал, матеріал для практичних занять та самостійної роботи;

- платформи онлайн-занять JeetSi Meet: для проведення лекційних занять, індивідуальних практичних занять, консультацій тощо;

- електронного депозитарію МНАУ – для використання інформаційних матеріалів;

- аудіо- та відеоповідомлень з лекційним матеріалом, пояснень особливостей завдань та напрямів їх виконання тощо;

- спілкування через електронну пошту та телефонний зв'язок;

- індивідуального підходу до викладення матеріалу навчальної дисципліни;

- можливостей залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Мовна викладання. Дисципліна викладається українською мовою.

Форми навчання. Денна (дистанційна, змішана – за наказом по університету, наприклад у зв'язку із дотриманням карантинних заходів). Освітній процес реалізується у таких формах: навчальні заняття (лекційні заняття, практичні заняття, консультації), індивідуальні завдання, самостійна робота, контрольні заходи.

Методи навчання. Основними, які використовуються від час викладання і вивчення дисципліни, є: Словесні (розповідь), практичні, розрахункові завдання, пояснювально-ілюстративні, частково-пошукові, дослідницькі методи, самостійна робота, консультації та інші.

У процесі навчання всі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів **академічної доброчесності** – сукупності етичних принципів та визначених правил провадження освітньої та наукової діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників такої діяльності та мають на меті забезпечувати довіру до результатів навчання та наукової діяльності, з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, Кодексу академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті та інших документів.

Усі академічні тексти (освітні та наукові) здобувачів вищої освіти обов'язково перевіряються щодо їх відповідності принципам академічної доброчесності, у т. ч. за допомогою програми Unicheck.

Дотримання вимог академічної доброчесності під час створення академічних текстів Автором (співавтором) освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору є особа, яка зробила особистий інтелектуальний внесок до проведення дослідження, безпосередньо брала участь у його створенні та несе відповідальність за його зміст.

Під час оприлюднення освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору мають бути зазначені всі його автори. Не допускається зазначати як автора освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору особу, яка не відповідає критеріям, визначеним абзацом першим цієї частини. Якщо у проведенні дослідження або створенні освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору брали участь інші особи, що не вказані як його автори, це має бути зазначено у творі із визначенням внеску кожної такої особи.

Освітній (освітньо-науковий, науковий) твір має містити достовірні відомості про використані методи, джерела даних, результати дослідження та отримані наукові (науково-технічні) результати.

Якщо під час проведення дослідження та/або створення освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору були використані розробки, наукові (науково-технічні) результати, що належать іншим особам, це має бути зазначено в освітньому (освітньо-науковому, науковому) творі з посиланням на джерело їх оприлюднення.

Використання загальновідомих фактів чи ідей не потребує окремого зазначення.

Всі текстові запозичення, що використовуються в освітньому (освітньо-науковому, науковому) творі (окрім стандартних текстових кліше), мають бути позначені з посиланням на джерело запозичення.

Текстові запозичення мають бути позначені у спосіб, який дозволяє чітко відокремити їх від власного тексту автора (авторів).

У разі використання автором (авторами) власних, розробок, наукових (науково-технічних) результатів, які були оприлюднені раніше, він (вони) мають зазначити це в освітньому (освітньо-науковому, науковому) творі.

Дотримання вимог академічної доброчесності для здобувачів освіти

Здобувачі освіти зобов'язані виконувати вступні, навчальні, контрольні, кваліфікаційні, конкурсні та інші види завдань самостійно. Самостійність у виконанні завдання означає, що воно має бути виконане:

1) для індивідуальних завдань – особисто здобувачем, а для групових завдань – лише визначеною групою здобувачів, без втручання інших осіб, під керівництвом та контролем викладачів, що визначені як керівники, та затверджені відповідно до нормативної документації закладу вищої освіти з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей осіб з особливими освітніми потребами;

2) якщо умови або характер завдання передбачають обмеження у можливих джерелах інформації – без використання недозволених джерел інформації.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм.

Дотримання вимог академічної доброчесності під час оцінювання

Оцінювання у сфері вищої освіти і науки відповідає вимогам об'єктивності, валідності та справедливості. Оцінювання є об'єктивним, якщо воно ґрунтується на заздалегідь визначених критеріях. Оцінювання є валідним, якщо воно здійснюється відповідно до критеріїв, що визначаються законодавством України та суб'єктом внутрішнього забезпечення якості освіти. Оцінювання є справедливим, якщо воно проводиться за відсутності конфлікту інтересів, дискримінації та неправомірного впливу на оцінювання.

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: виробити у здобувачів вищої освіти дослідний підхід до рішення задач в галузі системи управління якістю, навчити їх критично аналізувати та узагальнювати інформацію з нормативних документів та літературних джерел, розвинути здібності до творчого мислення та наукового аналізу.

Завдання дисципліни: Завданням дисципліни є формування у майбутніх фахівців глибоких теоретичних знань з питань системи управління якістю. Здійснювати аналіз діяльності підприємства. Розробляти систему управління якістю.

Предмет дисципліни: Державні стандарти України, документація системи управління якістю, проектування моделі системи управління якістю.

Об'єкт дисципліни: вивчення елементів нормативної документації системи управління якістю ДСТУ ISO 9001 – 2009, ДСТУ ISO 9000 – 2008.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми у галузі метрології та інформаційно-вимірювальної техніки, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- *Загальні компетентності:*

K01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

K04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

K05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

K06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

K07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K09. Здатність розробляти та управляти проектами.

K10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- *Спеціальні (фахові) компетентності:*

K12. Практичні навички розв'язування складних задач і проблем метрології, інформаційно-вимірювальної техніки, стандартизації при оцінюванні якості продукції.

К15. Здатність розв'язувати складні професійні завдання і проблеми на основі розуміння технічних аспектів забезпечення контролю якості продукції.

К21. Здатність враховувати вимоги до метрологічної діяльності в сфері технічного регулювання, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку.

К23. Здатність дотримуватися правових і етичних норм з питань інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання:

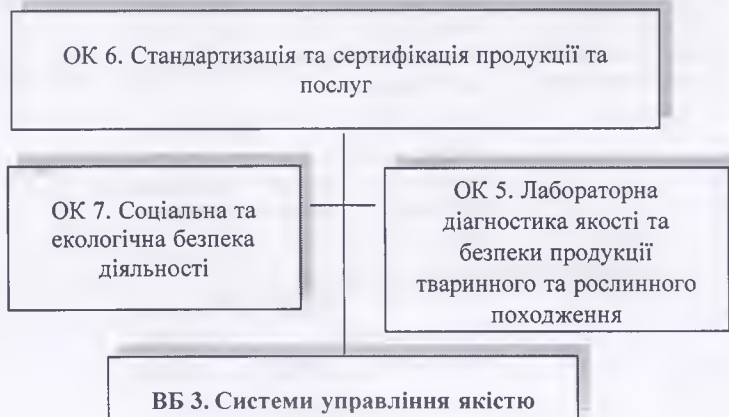
ПРО1. Знати і розуміти сучасні методи наукових досліджень, організації та планування експерименту, комп'ютеризованих методів дослідження та опрацювання результатів вимірювань.

ПРО4. Вміти виконувати аналіз інженерних продуктів, процесів і систем за встановленими критеріями, обирати і застосовувати найбільш придатні аналітичні, розрахункові та експериментальні методи для проведення досліджень, інтерпретувати результати досліджень.

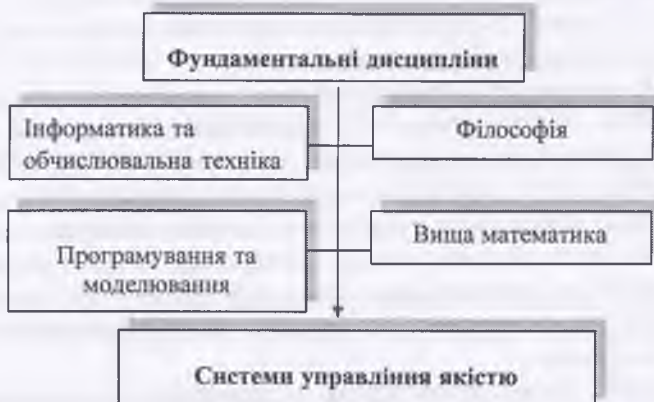
ПРО7. Вміти проектувати і розробляти інженерні продукти, процеси та системи метрологічної спрямованості, обирати і застосовувати методи комп'ютеризованих експериментальних досліджень.

ПРО12. Вільно презентувати та обговорювати наукові результати державною мовою та англійською або однією з мов країн Європейського Союзу в усній та письмовій формах, а також вести наукову дискусію.

4. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

6. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ»

Змістовний модуль		Теми		Обсяги годин			
№	назва	№	назва	ЛК	ПР	СР	Разом
1	Система управління якістю, її роль у забезпеченні якості продукції	1	Основні терміни та визначення. Класифікація показників якості продукції	2	2	4	8
		2	Стислі історичні відомості щодо еволюції управління якістю. Стандарти ISO серії 9000.	2	4	6	12
		3	Історія створення та перегляду стандартів ISO серії 9000. Принципові зміни у стандартах нової версії	2	4	6	12
		4	Застосування процесного підходу до її побудови. Суть процесного підходу. Побудова процесної моделі системи управління якістю	2	4	6	12
Всього за змістовний модуль 1				8	14	22	44
		1	Підготовка підприємства до впровадження системи управління якістю. Етапи	2	4	4	10

2	Модель системи управління якістю	впровадження системи управління якістю.					
		2	Впровадження , підтримка та постійне вдосконалення системи управління якістю.	2	4	6	12
		3	Аудит системи управління якістю. Види аудиту	2	4	6	12
		4	Основні положення стандарту ДСТУ ISO 19011 – 2004. Етапи проведення аудиту	2	4	6	12
Всього за змістовний модуль 2			8	16	22	46	
Всього годин по навчальній дисципліні			16	30	44	90	

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗПОДІЛ ГОДИН І КРЕДИТІВ

Назва змістовного модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Система управління якістю, її роль у забезпеченні якості продукції.	44	1,5	48,9
Модель системи управління якістю.	46	1,5	51,1
Всього	90	3,0	100,0

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Назва змістовного модуля	Кількість годин	Термін виконання
Система управління якістю, її роль у забезпеченні якості продукції.	44	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
Модель системи управління якістю.	46	
Всього	90	х

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

Модуль, №	Тема, №	Тема, перелік питань	Об'єм, години
1	1	Вступ. Концепція якості в XXI ст. Основні терміни та визначення. Стислі історичні відомості щодо еволюції управління якістю. Класифікація показників якості продукції Ключові слова: якість, концепція, правова основа, безпечність, харчова цінність, безпека Key words: quality, kontsept, legal basis, safety, nutritional value, safety	2
	2	Стандарти ISO серії 9000. Система управління якістю, її роль у забезпеченні якості продукції. Історія створення та перегляду стандартів ISO серії 9000. Принципові зміни у стандартах нової версії Ключові слова: багатокомпонентні системи, контроль, якість, система управління, стандарт Key words: multicomponent systems, control, quality, control system, standard	4
	3	Модель системи управління якістю. Застосування процесного підходу до її побудови. Суть процесного підходу. Побудова процесної моделі системи управління якістю Ключові слова: процесний підхід, система, управління якістю, модель Key words: process approach, system, quality management, model	4
	4	Впровадження, підтримка та постійне вдосконалення системи управління якістю. Підготовка підприємства до впровадження системи управління якістю. Етапи впровадження системи управління якістю. Підтримка та постійне вдосконалення Ключові слова: нормування, контроль, нова продукція, система управління, підприємство Key words: valuation, control, new products, management system, enterprise	4
2	5	Аудит системи управління якістю. Види аудиту Ключові слова: аудит, управління якістю, вид аудиту Key words: audit, quality management, type of audit	4

	6	Основні положення стандарту ДСТУ ISO 19011 – 2004. Етапи проведення аудиту Ключові слова: стандарт, положення, аудит, етап аудиту Key words: standard, regulations, audit, audit stage	4
	7	Документація системи управління якістю. Програма аудиту. Контрольні листи. Звіт про невідповідність. Звіт про аудит Ключові слова: документація, звіт, контрольний лист Key words: documentation, report, control correspondence	4
	8	Самооцінка підприємства за європейською моделлю ділової досконалості. Європейський фонд управління якістю (EFQM). Критерії для самооцінювання підприємств Ключові слова: підприємство, європейська модель, фонд, якість Key words: enterprise, European model, fund, quality	4
		Всього	30

7.4. Перелік та короткий зміст практичних занять

Модуль, №	Тема, №	Тема, перелік питань	Об'єм, години
1	1	Класифікація показників якості продукції	2
	2	Основні терміни та визначення.	2
	3	Стислі історичні відомості щодо еволюції управління якістю. Стандарти ISO серії 9000.	4
	4	Принципові зміни у стандартах нової версії	2
	5	Застосування процесного підходу до її побудови. Суть процесного підходу. Побудова процесної моделі системи управління якістю	4
2	6	Підготовка підприємства до впровадження системи управління якістю. Етапи впровадження системи управління якістю.	4
	7	Впровадження, підтримка та постійне вдосконалення системи управління якістю.	4
	8	Застосування процесного підходу до її побудови. Суть процесного підходу. Побудова процесної моделі системи управління якістю	2
	9	Аудит системи управління якістю. Види аудиту Програма аудиту. Контрольні листи.	2
	10	Основні положення стандарту ДСТУ ISO 19011 – 2004. Етапи проведення аудиту Самооцінка підприємства за	4

		європейською моделлю ділової досконалості.	
		Всього	30

7.5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів вищої освіти в обсязі 44 години / 1,5 залікових кредити, складається із опрацювання теоретичного курсу за питаннями, які не розглядалися на лекціях та лабораторних заняттях. Теми обов'язкового самостійного опрацювання та форми її перевірки.

№ п/п	Тема	Кількість годин/ зал. кредитів	Форма перевірки
1	Етапи та значення стандартизації вимог до забезпечення і управління якістю	10/0,33	опитування
2	Загально фірмова система управління якістю	10/0,33	тестування
3	Моделі американської та європейської премії з якості	14/0,46	тестування
4	Цикл управління в системі TQM. Основні стратегії TQM.	10/0,33	опитування
РАЗОМ		44/1,5	

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО І ЗАКЛЮЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ПО ДИСЦИПЛІНІ

Оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Поточний контроль знань студентів здійснюється починаючи з другого тижня занять методами поточного тестування, опитування, виконанням контрольних робіт, проведенням колоквиуму, рецензування рефератів та словника понятійних термінів, ведення конспектів, якістю виконання практичних робіт, роботу зі спеціальною літературою. Протягом вивчення модулю проводиться два рази проміжна атестація.

За кожну форму роботи студент одержує певну кількість балів у залежності від якості і своєчасності виконання роботи. З результатами оцінки всіх форм роботи при вивченні модуля доводяться до відома студентів на кожному занятті чи по завершенню рецензування.

Заключна оцінка знань студентів по модулю визначається на підставі суми балів, одержаних протягом семестру.

Студент, який отримав за всі контрольні заходи 60 і більше балів може бути звільнений від складання заліку, для чого сума балів отриманих протягом семестру перераховується у відповідності до таблиці.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1	Опитування	6	5 / 3
2	Тестування	3	10 / 6
Усього (балів)		x	60 / 36

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОМІЖНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ»

1. В чому взаємозв'язок якості товарів із успіхом та ефективністю підприємства, національної економіки?
2. В чому взаємозв'язок якості товарів із її конкурентоспроможністю?
3. Визначте фактори, що формують та забезпечують якість.
4. В чому полягає сучасний підхід до управління якістю на виробництві.
5. Які причини зумовлюють необхідність підвищення та забезпечення якості продукції (послуг)?
6. Чи збігається підхід до якості з точки зору виробника та користувача?
7. Чи завжди конкурентоспроможність означає якісність? Наведіть приклади якісної, але неконкурентоспроможної продукції, неякісної але конкурентоспроможної.
8. Які зарубіжні школи в області управління якістю Ви знаєте?
9. Визначте основні елементи системи якості.

10. В чому призначення і склад стандартів ISO 9000.
11. Які вчені здійснили найсуттєвіший внесок у формування та розвиток наукових підходів до управління якістю?
12. Упорядкуйте з точки зору еволюції підходів до управління якістю системи якості.
13. Якість продукції, процесів, діяльності як відповідність ринковим вимогам (TQC).
14. Якість як задоволення вимог та потреб споживачів і службовців (TQM).
15. Якість продукції як відповідність стандартам (система Тейлора).
16. Якість продукції як відповідність стандартам та стабільність процесів (SQC).
17. Тотальне управління якістю (TQC).
18. Якість як задоволення вимог суспільства, власників (акціонерів), споживачів та службовців (UQM).
19. Які вітчизняні системи управління якістю Ви знаєте?
20. Назвіть особливості розвитку вітчизняних систем управління якістю продукції.
21. Визначте напрями гармонізації вітчизняних нормативних документів у сфері управління якістю з міжнародними.
22. У якій послідовності здійснюється облік вимог стандартів ISO серії 9000 у вітчизняних стандартах?
23. Здійсніть порівняльну характеристику комплексних систем управління якістю, що функціонували на підприємствах за часів СРСР.
24. Що являє собою тотальний менеджмент якості (TQM)?
25. Які області науки вплинули на формування теорії TQM?
26. Які вчені зробили найсуттєвіший внесок у розвиток теорії TQM?
27. Як ідеї вчених з TQM використовуються у практиці діяльності вітчизняних підприємств?
28. Сутність системного підходу до проблеми управління якістю продукції.
29. Принципи та функції системи управління якістю продукції.
30. Зміст моделі системи управління якістю: Фейгенбаума.
31. Зміст моделі системи управління якістю: Етінгера—Сітінга.
32. Зміст моделі системи управління якістю: Джурана.
33. Зміст моделі системи управління якістю: Теорія Маслоу.
34. Зміст моделі системи управління якістю: Теорія Мак-Грегора.
35. Особливості, переваги та недоліки системи TQM.
36. Особливості, переваги та недоліки системи «just in time».
37. Особливості, переваги та недоліки комплексних систем управління якістю.
38. Який підхід покладений в міжнародних стандартах в основу побудови системи управління якістю?
39. Який порядок розроблення та впровадження СУЯ в діяльність підприємства?
40. Яку структуру має Система управління якістю на підприємстві?
41. Види діяльності, складові процесної моделі системи менеджменту якості.
42. Значення документації системи управління якістю.

43. Який склад документації системи управління якістю?
44. Які вимоги висуваються до рівня затвердження документів?
45. Які вимоги висуваються до процесу зміни документів?
46. Як здійснюється управління записами при реєстрації даних про якість?
47. Сутність статистичних методів контролю якості.
48. Порядок збирання інформації для оцінки якості.
49. Статистичний ряд і його характеристики.
50. Сутність інструменту контролю якості: контрольний лист.
51. Сутність інструменту контролю якості: гістограма.
52. Сутність інструменту контролю якості: діаграма розсіювання.
53. Сутність інструменту контролю якості: метод стратифікації.
54. Сутність інструменту контролю якості: діаграма Парето.
55. Сутність інструменту контролю якості: причинно-наслідкова діаграма Ісікави.
56. Сутність інструменту контролю якості: контрольна картка Шухрата.
57. Принципи побудови діаграм та застосування їх в управлінні якістю.
58. Яка роль контролю в процесі управління якістю?
59. Які методи найчастіше використовують в процесі контролю якості?
60. У чому полягають особливості застосування інструментів контролю якості на практиці?
 61. Що таке контрольний листок і як ним користуються?
 62. З якою метою в практиці контролю якості використовується гістограма?
 63. Що собою являє діаграма розкиду, для чого вона використовується?
 64. Що таке діаграма Парето і як вона використовується для контролю якості?
 65. Що таке стратифікація?
 66. Яка послідовність побудови причинно-наслідкового діаграми?
 67. Сутність одного з семи нових інструментів контролю якості: діаграми спорідненості.
 68. Сутність одного з семи нових інструментів контролю якості: діаграми зв'язків.
 69. Сутність одного з семи нових інструментів контролю якості: деревовидна діаграма.
 70. Сутність одного з семи нових інструментів контролю якості: матрична та векторна діаграми.
 71. Сутність одного з семи нових інструментів контролю якості: діаграма здійснення процесу.
 72. Сутність одного з семи нових інструментів контролю якості: матриця пріоритетів.
 73. Послідовність процедури побудови та застосування інструментів контролю якості.
 74. Модель профілю якості за Н. Кано, його складові.
 75. Ключові елементи та інструменти «Розгортання Функцій Якості».
 76. Сутність концепції «Будинок якості».

77. Етапи впровадження «голосу споживача» при «Розгортанні функцій якості».

78. Зв'язок інструментів якості TQM та QFD.

79. Планування якості товарів.

80. Основні принципи проведення сертифікації систем якості підприємств.

81. Нормативна база для сертифікації систем якості: міжнародна, регіональна, національна.

82. Етапи проведення сертифікації систем якості.

83. Реєстр систем якості, його структура та функції.

84. Міжнародна система визначення результатів оцінювання систем якості.

85. Який вплив має якість продукції на прибуток та збитки підприємства?

86. Традиційні підходи до визначення «оптимальної вартості якості».

87. Структура прибутків і витрат на якість.

88. Класифікацію витрат на якість.

89. Окупність витрат на якість.

90. Рівні витрат на якість продукції.

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Лабораторія стандартизації, сертифікації продукції та послуг і метрології

№ 202а

Навчальний корпус № 1, вул. Генерала Карпенка, 73

Спеціальне технічне обладнання:

Лінійка звичайна – 5 шт.

Штангенциркуль ШЦ 150 - 0.05 гл-мер – 1 шт.

pH- метр – 1 шт.

електропотенціометри, спиртівки, посуд: піпетки, колби, чашки Петрі, бюретки, ін. посуд; хімічні реактиви.

11. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Основна література

1. Буханевич О. М. Якість і доступність адміністративних послуг як елемент їх правової характеристики. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки, 2015, - № 2(1). - С. 89-95.
2. Горюнова К.А. Проблеми впровадження системи менеджменту якості в діяльність державних органів влади та місцевого самоврядування. Менеджер, 2015. - № 1, - С. 77-82.
3. Грабар Н. С. Шляхи підвищення якості надання адміністративних послуг в Україні. Актуальні проблеми державного управління, 2015, - № 1, - С. 33-39.
4. Дзюндзюк В. Б., Марекін С.В. Управління якістю в органах влади: зміст і особливості. Теорія та практика державного управління, 2016, Вип. 2, - С. 6-11.
5. Записний Д.Ю. Нові підходи до підвищення якості адміністративних послуг в умовах модернізації державного управління в Україні. Аспекти публічного управління. 2016. - № 4-5, - С. 29-36.
6. Заплотинський Б.А., Тупкало В.Н. Управління якістю. Навчально-методичний посібник – К.: ННІМП ДУТ, 2015. – 168 с.
7. Марехін С. В. Всеохоплююче управління якістю в органах влади: особливості впровадження. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління, 2016, Вип. 2, - С. 117-123.
8. Капінос Г.І., Грабовська І.В. Управління якістю: навчальний посібник. – К. : Кондор-Видавництво, 2016. – 278 с.
9. Попович Т.М. Управління якістю: навч. пос. – Тернопіль, Крок, 2015. – 320 с.
10. Савуляк В. В. Управління якістю продукції : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2016. – 91 с.

Допоміжна література

1. Сороко В.М. Функціонування і розвиток системи управління якістю : навч. - метод. матеріал. – К. : НАДУ, 2015. – 80 с.

2. Хімичева Г.В., Назаренко І.В., Стріха Л.О. Сертифікація управління якістю : курс лекцій. – Миколаїв : МНАУ, 2015. – 82 с.

ДОДАТОК

До робочої програми 2023 -2024 н.р. навчальної дисципліни
Системи управління якістю

Перелік внесених змін на 2023-2024 н.р.

№	Зміст змін	Підстава	Примітки
1.	Розшифровано перелік загальних, спеціальних та додаткових (фахових) компетентностей	Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної	Більш точне розкриття фахових компетентностей
2.	Схематично зображено місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін	програми підготовки здобувачів вищої освіти	
3.	Надано перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	«Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 28.02.2023 р. (протокол №7), чинної згідно наказу по університету №38-О від 03.03.2023р.	

Розробники програми:
кандидатка с.-г. наук, доцентка

Олена ПЕТРОВА

Завідувачка кафедри
канд. с.-г. наук, доцент

Олена ПЕТРОВА